

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ
СПРАВ

Факультет № 2

Кафедра соціальних та економічних дисциплін

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни «Фінанси і кредит»

обов'язкових компонент освітньої програми
першого рівня вищої освіти

071 Облік і оподаткування (Облікова аналітика)

Вінниця 2023

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
Харківського національного
університету внутрішніх справ
Протокол від 30.08.2023 р. № 7

СХВАЛЕНО

Вченою радою факультету № 2
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

ПОГОДЖЕНО

Секцією Науково-методичної ради
ХНУВС з гуманітарних та соціально-
економічних дисциплін
Протокол від 29.08.2023 р. № 7

Розглянуто на засіданні кафедри соціальних та економічних дисциплін
(протокол від 29.08.2023 р. № 7).

Розробник:

1. Доц. кафедри соціальних та економічних дисциплін факультету № 2, к.е.н., доц. Павленко Н.В.

Рецензенти:

1. Декан факультету економічних відносин та фінансів Державного біотехнологічного університету, д.е.н., проф. Ларіна Т.Ф.
2. Завідувач кафедри соціальних та економічних дисциплін факультету № 2 ХНУВС, к.е.н., доц. Ткаченко С.О.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Шифри та назви галузі знань, код та назва спеціальності, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Загальна кількість годин – 120 Кількість тем – 15	07 «Управління та адміністрування» 071 «Облік і оподаткування» перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Навчальний курс - 2 Семестр - 3 Види контролю: екзамен
Розподіл навчальної дисципліни за видами занять:		
денна форма навчання		заочна форма навчання
Лекції – 30; Практичні заняття – 30; Самостійна робота – 60; Індивідуальні завдання: Реферат – 1 (1 семестр).		Лекції – 0; Практичні заняття – 0; Самостійна робота – 0.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення дисципліни «Фінанси і кредит» – формування у здобувачів вищої освіти навичок теоретичного аналізу процесів, що відбуваються у фінансово-кредитній сфері, впливу заходів монетарної та фінансової політики держави на діяльність суб'єктів господарювання, а також вміння приймати на основі такого аналізу обґрунтовані рішення в подальшій практичній діяльності.

Завдання дисципліни «Фінанси і кредит» :

- ознайомити здобувачів вищої освіти із понятійно-категоріальним апаратом в сфері фінансів і кредиту;
- сформулювати теоретичну базу для наступного оволодіння практикою використання грошово-кредитних та фінансових інструментів у фаховій діяльності та в системі регулювання економіки України;
- з'ясувати механізм функціонування грошової системи в ринковій економіці й закономірності функціонування валютного ринку, валютної системи і грошового ринку;
- розкрити роль, специфіку та практику використання грошово-кредитної політики центрального банку, напрями діяльності банків та небанківських фінансово-кредитних установ;
- сформулювати уявлення про організаційні основи фінансових відносин;
- з'ясувати особливості податкової та бюджетної системи України;
- розкрити механізм функціонування фондового та страхового ринку.

Міждисциплінарні зв'язки: опанування дисципліни «Фінанси і кредит» ґрунтується на категоріях, засвоєних під час вивчення дисципліни «Основи економічної теорії», і, в свою чергу, дає необхідні знання для подальшого вивчення фінансово-економічного аналізу, аудиту, обліку і звітності в оподаткуванні, фінансового обліку, управління бізнес-процесами, публічного фінансового контролю та інших економічних дисциплін.

Очікувані результати навчання: у результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен **знати:**

- понятійний апарат сучасних теорій грошей, кредиту та фінансів;
- закономірності розвитку грошово-кредитних та фінансових відносин;
- принципи організації фінансів і кредиту;
- фінансові методи, інструменти та важелі, що забезпечують формування та використання фінансових ресурсів на макро- та мікро- рівнях;
- інструменти монетарної та фінансової політики, а також способи регулювання кредитного та фінансового ринків;

вміти:

- користуватися різними інформаційними ресурсами для аналізу економічних процесів в сфері фінансів і кредиту;
- аналізувати заходи монетарної та фінансової політики держави та їх вплив на діяльність суб'єктів господарювання;
- обґрунтувати управлінські рішення у сфері фінансів і кредиту та оцінювати їх ефективність.

Програмні компетентності, які формуються при вивченні навчальної дисципліни:		
Інтегральна компетентність		Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми під час професійної діяльності у сфері обліку, аудиту та оподаткування або в процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів економічної науки і характеризується комплексністю й невизначеністю умов
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
	ЗК8	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
	ЗК13	Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	СК1	Здатність досліджувати тенденції розвитку економіки за допомогою інструментарію макро- та мікроекономічного аналізу, робити узагальнення стосовно оцінки прояву окремих явищ, які властиві сучасним процесам в економіці
	СК15	Здатність демонструвати розуміння

		процесу розробки та прийняття господарських і фінансових рішень у ході діяльності підприємств, а також особливостей функціонування підприємств в сучасних умовах господарювання
--	--	---

3. Програма навчальної дисципліни

ТЕМА № 1. ГРОШІ ТА ГРОШОВИЙ ОБОРОТ

Походження грошей. Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей.

Сутність грошей. Ліквідність грошей. Функції грошей.

Форми грошей та їх еволюція. Повноцінні та неповноцінні (кредитні) гроші. Квazігроші. Паперові гроші. Депозитні гроші. Еволюція кредитних грошей. Електронні гроші. Платіжна система. Віртуальні гроші.

Поняття про грошовий оборот як процес руху грошей. Поняття про грошовий потік та критерії класифікації грошових потоків. Характеристика основних видів грошових потоків. Взаємозв'язок окремих видів грошових потоків. Сектори грошового обороту.

Грошові платежі як елементарні складові грошового обороту. Готівковий та безготівковий грошовий оборот. Міжбанківські розрахунки.

Грошова маса. Грошові агрегати. Швидкість обігу грошей. Фактори, що визначають швидкість обігу грошей. Коефіцієнт монетизації ВВП.

Закон кількості грошей, необхідних для обороту.

ТЕМА № 2. ГРОШОВІ СИСТЕМИ

Поняття про грошову систему. Основні елементи економічної системи та їхня характеристика. Грошова одиниця. Види та купюрність грошових знаків. Масштаб цін. Валютний курс. Регламентація емісії готівкових та безготівкових грошей. Регламентація готівкового грошового обороту. Регламентація безготівкового грошового обороту. Форми безготівкових грошових розрахунків. Організація міжнародних розрахунків. Державні органи, які здійснюють регулювання грошового обороту.

Типи грошових систем, їхня еволюція. Біметалізм та монометалізм. Золотий монометалізм і його види: золотомонетний стандарт, золотозливковий стандарт, золотодевізний стандарт. Паперові грошові системи і грошові системи кредитних грошей.

Грошові реформи та їх типи. Методи проведення грошових реформ. Нуліфікація. Деномінація. Грошова реформа в Україні 1996 р. Особливості процесу запровадження української національної валюти — гривні.

ТЕМА № 3. ГРОШОВИЙ РИНОК

Сутність грошового ринку. Функції грошового ринку. Об'єкт купівлі-продажу на грошовому ринку. Суб'єкти грошового ринку.

Структура грошового ринку. Ринок грошей. Ринок капіталів. Ціна використання грошових коштів.

Сутність попиту на гроші. Попит на гроші і швидкість обігу грошей. Теоретичні підходи пояснення попиту на гроші. Мотиви та чинники, що визначають параметри попиту на гроші. Трансакційний мотив. Попит на гроші з мотиву перестороги. Попит на гроші і реальні доходи. Спекулятивний попит на гроші. Попит на гроші і норма відсотка. Зсув кривої попиту на гроші.

Пропозиція грошей. Механізм створення грошей комерційними банками. Ефект кредитного мультиплікатора. Грошова база. Повний грошовий мультиплікатор. Фактори, що визначають зміну пропозиції грошей. Фактори пропозиції грошей.

Рівновага на грошовому ринку. Умова досягнення короткострокової рівноваги на грошовому ринку. Регулювання грошового ринку. Умова довгострокової рівноваги грошового ринку.

ТЕМА № 4. ВАЛЮТНИЙ РИНОК І ВАЛЮТНІ СИСТЕМИ

Поняття про валюту. Призначення та сфера використання валюти.

Види валют: національна, іноземна, колективна. Конвертованість валют. Зовнішня та внутрішня конвертованість. Поточна та капітальна конвертованість. Вільно конвертована валюта. Резервна валюта. Частково конвертована валюта. Неконвертована валюта. Клірингові валюти.

Валютний курс. Фактори, що впливають на валютний курс. Валютне котирування. Види валютного курсу. Регулювання валютного курсу. Дисконтна (облікова) політика. Девальвація. Ревальвація. Валютна інтервенція.

Валютний ринок: суть та основи функціонування. Об'єкти та суб'єкти валютного ринку. Валютні операції та їх класифікація. Конверсійні операції. Депозитно-кредитні операції. Касові операції. Строкові валютні операції (форвардні, ф'ючерсні, опціонні). Валютний своп. Валютний арбітраж.

Валютні системи: поняття та структура. Види валютних систем: національні, регіональні, світові. Еволюція світової валютної системи. Паризька валютна система. Бреттон-Вудська валютна система. Ямайська валютна система. Спеціальні права запозичення (СПЗ).

ТЕМА № 5. КРЕДИТ У РИНКОВІЙ ЕКОНОМІЦІ

Суть кредиту. Кредит як форма руху вартості на зворотній основі. Функції кредиту. Роль кредиту у ринковій економіці.

Форми та види кредиту. Товарна і грошова форми кредиту, їхнє використання. Переваги і недоліки кожної форми.

Види кредиту та їхня класифікація. Характеристика основних видів кредиту. Комерційний кредит. Споживчий кредит. Лізинговий кредит. Іпотечний кредит. Ломбардний кредит. Державний кредит. Банківський кредит. Міжнародний кредит. Факторинг. Форфейтинг.

Позичковий процент (відсоток): економічна сутність та методи розрахунку. Майбутня вартість грошей. Способи погашення кредиту.

ТЕМА № 6. ЦЕНТРАЛЬНІ БАНКИ

Центральні банки: походження та функції.

Правова основа діяльності Національного банку України. Статутний капітал НБУ. Організаційні основи та структура. Функції Національного банку України.

Грошово-кредитна політика центрального банку. Класифікація інструментів грошово-кредитної політики. Політика обов'язкових резервних вимог. Процентна політика. Операції з рефінансування банків. Операції прямого РЕПО. Операції з власними борговими зобов'язаннями. Операції з державними облігаціями.

Типи грошово-кредитної політики. Експансійна політика. Політика рестрикції. Таргетування інфляції.

ТЕМА № 7. КОМЕРЦІЙНІ БАНКИ

Економічна сутність банку. Класифікація і характеристика комерційних банків.

Капітал банку. Структура та види капіталу банку. Активи банку. Банківські пасиви.

Банківська діяльність. Банківські послуги. Фінансові послуги. Операції комерційних банків (пасивні, активні, комісійно-посередницькі). Кредитні операції. Обліково-кредитні операції. Інвестиційні операції. Позабалансові операції. Обмеження щодо діяльності банків. Депозитні операції банків. Міжбанківський кредит. Міжбанківські депозити. Розрахункові банківські операції. Переказні операції. Довірчі (трастові) операції. Торгово-комісійні операції. Акцептні операції.

Витрати банку. Доходи банку. Банківський прибуток.

ТЕМА № 8. ФІНАНСИ ТА ФІНАНСОВА СИСТЕМА

Соціально-економічна сутність фінансів. Фінансові відносини. Фінансові ресурси. Джерела фінансових ресурсів. Фонди фінансових ресурсів. Фонд нагромадження та фонд споживання.

Функції фінансів. Сутність і механізм розподільної функції фінансів. Відтворювальна функція фінансів. Фінансове забезпечення відтворювального процесу. Стимулююча функція фінансів. Функція фінансового регулювання. Контрольна функція фінансів та механізм її реалізації в практичній діяльності.

Фінансова система. Цілями функціонування фінансової системи. Характерні ознаки фінансових систем. Структура фінансової системи. Характеристика сфер і ланок фінансової системи. Організаційна структура фінансової системи України. Функції, що виконують органи державної влади в межах фінансової системи України.

ТЕМА № 9. БЮДЖЕТ І БЮДЖЕТНА СИСТЕМА

Сутність бюджету. Бюджетний механізм. Функції бюджету.

Бюджетний процес в Україні. Стадії бюджетного процесу. Бюджетний період та бюджетний цикл. Виконання бюджету.

Бюджетний устрій та бюджетна система. Структура бюджетної системи України. Принципи побудови бюджетної системи. Зведений бюджет. Загальний та спеціальний фонд бюджету.

Сутність, джерела формування і класифікація доходів бюджету. Економічне призначення доходів бюджету. Склад доходів державного бюджету. Сутність податкових надходжень. Особливості формування неподаткових надходжень. Доходи від операцій з капіталом. Офіційні трансфери. Цільові державні фонди.

Сутність та структура видатків державного бюджету. Витрати бюджету. Принципи державних витрат. Функціональний поділ видатків бюджету. Сутність поточних бюджетних видатків. Склад капітальних видатків бюджету. Форми фінансування витрат бюджету. Бюджетне фінансування. Бюджетні кредити.

Принципи і форми бюджетного фінансування. Кошторисне фінансування. Бюджетні інвестиції. Міжбюджетні трансфери. Державні трансфери.

ТЕМА № 10. ДЕФІЦИТ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ТА ДЕРЖАВНИЙ БОРГ

Дефіцит бюджету. Бюджетний дефіцит і його вплив на розвиток економіки. Види бюджетного дефіциту. Показники оцінювання величини бюджетного дефіциту. Причини бюджетного дефіциту. Джерела покриття (фінансування) бюджетного дефіциту.

Економічна сутність і роль державного кредиту. Відмінності між державним і банківським кредитом. Банківський позиковий фонд. Покриття бюджетного дефіциту. Формування додаткових фінансових ресурсів держави. Об'єктивна необхідність використання державного кредиту. Доцільність використання державного кредиту. Призначення державного кредиту. Основні функції державного кредиту.

Державний борг та його функції. Прямий та гарантований борг. Державні (місцеві) запозичення. Інструментами державних запозичень. Монетизований та немонетизований державний борг. Номінальний та реальний рівень боргу. Наслідки впливу державної заборгованості на економіку.

Управління державним боргом. Етапи управління державним боргом. Боргова безпека держави. Методи управління державним боргом.

ТЕМА № 11. ПОДАТКИ ТА ПОДАТКОВА СИСТЕМА

Економічна сутність і функції податків. Характерні ознаки податків: обов'язковість платежу, перехід права власності, індивідуальна безоплатність, регулярність сплати. Збори. Парафіскалітет.

Елементи системи оподаткування. Платник податку. Об'єкт оподаткування. База оподаткування та основні ставки податку. Методи встановлення податкових ставок. Порядок обчислення податку. Податковий період. Строк сплати податку. Строк і порядок подання звітності. Податкова пільга.

Класифікація податків. Сутність прямих та непрямих податків. Податки на доходи, на споживання та майно. Загальнодержавні та місцеві податки: сутність та відмінність. Розкладні та окладні податки.

Податкова система. Основні принципи податкової системи в Україні. Спеціальний режим оподаткування. Спрощена система оподаткування. Оподаткування угод про розподіл продукції.

ТЕМА № 12. СТРАХУВАННЯ ТА СТРАХОВИЙ РИНОК

Необхідність страхування для життя та діяльності людини. Страхування як юридична та економічна категорія. Особливості фінансових відносин у сфері страхування. Об'єкти та суб'єкти страхування. Принципи страхування. Функції страхування.

Організаційні форми страхових фондів. Самострахування. Централізоване страхове забезпечення. Колективні страхові фонди. Сфери страхової діяльності. Обов'язкове та добровільне страхування. Класифікація страхування за об'єктами.

Страховий ринок. Суб'єкти страхового ринку. Страхові посередники. Об'єкт страхового ринку. Страховий поліс. Фінансовий результат діяльності страховика. Склад грошових надходжень страховиків. Доходи від страхової діяльності. Доходи від інвестиційної діяльності. Формування страхових резервів. Витрати страхової компанії. Страховий нагляд.

ТЕМА № 13. ФОНДИ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ЦІЛЬОВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Призначення і роль цільових фондів фінансових ресурсів. Економічні і соціальні фонди фінансових ресурсів. Бюджетні та позабюджетні цільові державні фонди. Основні загальнодержавні цільові фонди України. Джерела формування цільових державних фондів.

Характеристика цільових позабюджетних фондів фінансових ресурсів. Система пенсійного забезпечення. Державне та недержавне пенсійне забезпечення. Джерела формування коштів Пенсійного фонду. Напрями використання коштів Пенсійного фонду. Особливості страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності. Особливості страхування від нещасного випадку на виробництві. Механізм формування і використання коштів фонду загальнообов'язкового страхування на випадок безробіття. Призначення фонду гарантування вкладів фізичних осіб.

Характеристика цільових бюджетних фондів фінансових ресурсів. Цільові фонди у складі спеціального фонду Державного бюджету.

Єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування як головне джерело фінансових ресурсів соціального страхування.

ТЕМА № 14. ФОНДОВИЙ РИНОК

Фондовий ринок. Об'єкти фондового ринку. Основні і професійні учасники фондового ринку. Види професійної діяльності на фондовому ринку.

Організований і неорганізований ринок цінних паперів. Інфраструктура фондового ринку. Первинний і вторинний фондовий ринок, їх призначення.

Класифікація цінних паперів. Характеристика найбільш поширених цінних паперів, які можуть випускатись і обертатися в Україні.

Державне регулювання фондового ринку. Основні характеристики та принципи функціонування сучасного фондового ринку. Моделі регулювання ринку цінних паперів. Функції Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Об'єднання професійних учасників фондового ринку.

ТЕМА № 15. ФІНАНСОВИЙ МЕХАНІЗМ І ФІНАНСОВА ПОЛІТИКА

Сутність, завдання та складові фінансової політики держави. Стратегія й тактика фінансової політики. Основні напрямки фінансової політики. Фіскальна політика та її види.

Фінансовий механізм та його складові елементи. Роль фінансового механізму у реалізації фінансової політики держави. Основні фінансові методи. Фінансові важелі. Фінансові норми, ліміти, резерви, стимули.

Фінансовий контроль: мета, завдання, механізм реалізації на різних рівнях економіки. Види фінансового контролю. Методи фінансового контролю. Перевірка, обстеження, ревізія, нагляд, облік платників податків і об'єктів оподаткування, моніторинг. Система фінансового моніторингу в Україні. Функції суб'єктів первинного та державного фінансового моніторингу.

4. Структура навчальної дисципліни

4.1.1. Розподіл часу навчальної дисципліни за темами (денна форма навчання)

Номер та назва навчальної теми	Кількість годин відведених на вивчення навчальної дисципліни						Вид контролю
	Всього	з них:					
		лекції	Семінари і заняття	Практич. .	Лабораторні	Самостійна а робота	
Семестр № 1							
Тема № 1. Гроші та грошовий оборот.	8	2		2		4	
Тема № 2. Грошові системи.	8	2		2		4	
Тема № 3. Грошовий ринок.	8	2		2		4	
Тема № 4. Валютний ринок і валютні системи.	8	2		2		4	
Тема № 5. Кредит у ринковій економіці.	8	2		2		4	
Тема № 6. Центральні банки.	8	2		2		4	

Тема № 7. Комерційні банки.	8	2		2		4	
Тема № 8. Фінанси та фінансова система.	8	2		2		4	
Тема № 9. Бюджет і бюджетна система.	8	2		2		4	
Тема № 10. Дефіцит державного бюджету та державний борг.	8	2		2		4	
Тема № 11. Податки та податкова система.	8	2		2		4	
Тема № 12. Страхування та страховий ринок.	8	2		2		4	
Тема № 13. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення.	8	2		2		4	
Тема № 14. Фондовий ринок.	8	2		2		4	
Тема № 15. Фінансовий механізм і фінансова політика.	8	2		2		4	
Всього за семестр № 3:	120	30		30		60	екзамен

4.1.3. Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

Перелік питань до тем навчальної дисципліни		Література
Тема № 1. Гроші та грошовий оборот.		
Електронні гроші в Україні.		[76]
Тема № 2. Грошові системи.		
Історія українських грошей.		[47, 66]
Тема № 3. Грошовий ринок.		
Порядок обігу векселів в Україні.		[111]
Тема № 4. Валютний ринок і валютні системи.		
Інструменти валютного регулювання: сутність, класифікація, характеристика.		[44]
Тема № 5. Кредит у ринковій економіці.		
Особливості та тенденції розвитку кредитної системи в умовах трансформації економіки.		[55]
Тема № 6. Центральні банки.		
Основні засади грошово-кредитної політики на поточний рік та середньострокову перспективу.		[131]
Тема № 7. Комерційні банки.		
Банківська таємниця.		[80]
Тема № 8. Фінанси та фінансова система.		
Органи управління фінансовою системою України.		[101, 95, 109, 117, 125, 128, 130]
Тема № 9. Бюджет і бюджетна система.		

	Принципи та механізм здійснення публічних закупівель.	[116]
	Тема № 10. Дефіцит державного бюджету та державний борг.	
	Співпраця України з міжнародними фінансовими організаціями	[131]
	Тема № 11. Податки та податкова система.	
	Основні засади податкового законодавства України.	[75]
	Тема № 12. Страхування та страховий ринок.	
	Державний нагляд за страховою діяльністю в Україні	[120]
	Тема № 13. Фонди фінансових ресурсів цільового призначення.	
	Збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування.	[104]
	Тема № 14. Фондовий ринок.	
	Основні види цінних паперів, що обертаються в Україні.	[118]
	Тема № 15. Фінансовий механізм і фінансова політика.	
	Сутність і різновиди фінансових криз.	[20, 21, 22, 53, 56]

5. Індивідуальні завдання

5.1.1. Теми рефератів

1. Історія стародавніх монет в Україні.
2. Особливості та основні тенденції використання електронних грошей в Україні.
3. Роль банківської системи в формуванні пропозиції грошей.
4. Грошова система України та її розвиток.
5. Грошова реформа в Україні.
6. Грошовий оборот та грошові потоки в Україні.
7. Міжбанківська валютна біржа України та її вплив на грошовий ринок.
8. Розвиток валютної системи України.
9. Еволюція валютних систем.
10. Державний контроль за здійсненням валютних операцій.
11. Роль кредиту у становленні ринкової економіки України.
12. Споживчий кредит в Україні.
13. Поняття грошово-кредитної політики центрального банку, її завдання та типи.
14. Інструменти грошово-кредитної політики.
15. Державне регулювання грошової сфери. Центральний банк як орган державного регулювання грошової сфери.
16. Національний банк України як суб'єкт регулювання банківської діяльності.

17. Банківська система України (стан та перспективи розвитку).
18. Комерційні банки України (аналіз діяльності найбільших банків України).
19. Принципи побудови фінансових систем зарубіжних країн.
20. Фінансові органи та інституції України.
21. Вплив фінансової системи на темпи та пропорції розвитку економіки.
22. Фінансова політика і фінансова безпека держави.
23. Основні напрямки фінансової політики на сучасному етапі соціально-економічного розвитку України.
24. Вплив фінансового механізму на ефективність функціонування економіки.
25. Реформування фінансового механізму в Україні.
26. Організація фінансового контролю в Україні.
27. Вплив небанківських фінансово-кредитних інститутів на формування інвестиційних ресурсів в Україні.
28. Фінансова політика як складник економічної та соціальної політики держави.
29. Економічна сутність фінансового контролю і його удосконалення в сучасних умовах.
30. Фінансова політика в економіках різних країн.
31. Взаємодія фінансового механізму з фінансовою політикою держави.
32. Фінансова політика України та шляхи її удосконалення.
33. Аудит: принципи, розвиток і становлення в Україні.
34. Державні фінанси у системі макроекономічного регулювання.
35. Теорія і практика використання державних гарантій в Україні.
36. Сутність податків та їх історичний розвиток.
37. Сутність податкової системи та її місце в економічній системі держави.
38. Податкова система України та основні етапи її становлення.
39. Сутність, завдання і принципи податкової політики України.
40. Сучасні податкові системи зарубіжних країн.
41. Сучасні схеми ухилення від сплати податків в Україні.
42. Бюджетний процес в Україні.
43. Характеристика бюджетного устрою і бюджетної системи зарубіжних країн.
44. Роль бюджету в економічному і соціальному розвитку держави.
45. Бюджетний дефіцит: причини, наслідки, методи управління.
46. Розпорядники бюджетних коштів, їх права та обов'язки.
47. Бюджетний дефіцит: причини виникнення та джерела покриття.
48. Управління державним боргом та його обслуговування.
49. Наслідки бюджетного дефіциту для економіки країни.
50. Практичний досвід зарубіжних країн в управлінні бюджетним дефіцитом.
51. Процес формування місцевих фінансів в Україні.
52. Реформа адміністративно-територіального устрою в Україні та її вплив на бюджетну політику.
53. Місцеві позики як інструменти поповнення доходів місцевих бюджетів.
54. Альтернативні джерела поповнення дохідної частини місцевих бюджетів.

55. Особливості формування Пенсійного фонду та Фондів соціального страхування в Україні.
56. Вдосконалення функцій та принципів діяльності соціальних позабюджетних фондів.
57. Становлення та розвиток системи соціальних гарантій в Україні.
58. Система недержавного пенсійного страхування.
59. Державний борг України: причини виникнення та джерела погашення.
60. Соціально-економічна сутність державного кредиту.
61. Види державного боргу і методи його фінансування.
62. Управління державним боргом країни.
63. Зовнішні запозичення в системі чинників економічного розвитку України.
64. Історичний розвиток системи страхування в Україні.
65. Стан розвитку страхового ринку в Україні на сучасному етапі.
66. Розвиток страхового ринку в країнах з ринковою економікою.
67. Медичне страхування: перспективи розвитку.
68. Страхування фінансових і кредитних ризиків.
69. Страхування життя: сучасний стан та перспективи розвитку.
70. Фондова біржа в Україні та організація її роботи.
71. Діяльність зарубіжних фондових бірж.
72. Форми і методи залучення іноземного капіталу у розвиток економіки України на сучасному етапі.

5.1.2. Теми наукових робіт

1. Сучасний стан та перспективи обігу віртуальних валют в Україні
2. Проблеми розвитку банківської системи України.
3. Податкова політика України та шляхи її удосконалення.
4. Особливості і наслідки співробітництва України з Міжнародним валютним фондом.
5. Сучасний стан і перспективи банківського кредитування в Україні.
6. Сучасний стан і перспективи розвитку страхового ринку в Україні.
7. Основні проблеми та тенденції розвитку валютного ринку України.
8. Фінансові кризи: причини виникнення та шляхи подолання.
9. Фінансова політика України та шляхи її удосконалення.
10. Особливості податкової політики України на сучасному етапі.
11. Основні напрямки удосконалення податкової системи України на сучасному етапі.
12. Сучасні проблеми фінансового забезпечення місцевого самоврядування.
13. Проблеми функціонування пенсійної системи в Україні.
14. Сучасний стан та перспективи розвитку фондового ринку в Україні.
15. Сучасні проблеми іноземного інвестування в економіку України.

6. Методи навчання

Вивчення дисципліни “Фінанси і кредит” передбачає проведення лекцій та практичних занять з використанням мультимедійних презентацій, написання контрольних робіт, розв’язання задач, індивідуальні консультації з викладачем за темами курсу, а також наполегливу самостійну роботу, що включає підготовку рефератів або написання наукової роботи, виконання самостійних завдань.

7. Перелік питань та завдань, що виносяться на підсумковий контроль

1. Форми грошей та їх еволюція.
2. Грошовий оборот та його сектори.
3. Система міжбанківських розрахунків.
4. Грошова маса: грошові агрегати та швидкість обігу грошей.
5. Сутність та основні елементи грошової системи.
6. Основні типи грошових систем та їх еволюція.
7. Грошові реформи.
8. Регламентація готівкового та безготівкового грошового обороту.
9. Форми безготівкових грошових розрахунків.
10. Сутність та структура грошового ринку.
11. Попит на гроші.
12. Пропозиція грошей.
13. Рівновага грошового ринку.
14. Валюта та її конвертованість.
15. Валютний курс: види та методи регулювання.
16. Валютний ринок і валютні операції.
17. Валютна система. Еволюція світової валютної системи.
18. Сутність, роль та функції кредиту в ринковій економіці.
19. Форми та види кредиту.
20. Позичковий відсоток.
21. Сутність та основні функції Національного банку України.
22. Інструменти грошово-кредитної політики.
23. Типи грошово-кредитної політики.
24. Сутність та різновиди банків.
25. Структура та види капіталу банку.
26. Активні операції комерційних банків.
27. Пасивні операції комерційних банків.
28. Комісійно-посередницькі операції комерційних банків.
29. Банківський баланс. Доходи, витрати та прибуток банку.
30. Фінанси та фінансові ресурси.
31. Функції фінансів.
32. Фінансова система України та її структура.
33. Сутність бюджету. Бюджетний процес.
34. Бюджетний устрій та бюджетна система.
35. Структура доходів та видатків Державного бюджету.
36. Форми фінансування витрат бюджету.

37. Бюджетний дефіцит і джерела його фінансування.
38. Державний (місцевий) борг та інструменти державних запозичень.
39. Управління державним боргом: етапи та методи.
40. Сутність і функції податків.
41. Елементи податків.
42. Класифікація податків і зборів.
43. Податкова система та принципи її побудови.
44. Економічний зміст, об'єкт та суб'єкти страхування.
45. Принципи та функції страхування.
46. Класифікація страхування.
47. Страховий ринок.
48. Доходи і витрати страхової компанії.
49. Позабюджетні цільові державні фонди.
50. Бюджетні цільові державні фонди.
51. Економічна сутність, об'єкти, суб'єкти ринку цінних паперів.
52. Структура ринку цінних паперів.
53. Види професійної діяльності на ринку цінних паперів.
54. Класифікація цінних паперів.
55. Характеристика основних видів недержавних цінних паперів.
56. Державне регулювання ринку цінних паперів.
57. Сутність, завдання та складові фінансової політики держави.
58. Фінансовий механізм: сутність та структура.
59. Фінансовий контроль: мета, завдання, механізм реалізації на різних рівнях економіки.
60. Методи фінансового контролю.

8. Критерії та засоби оцінювання результатів навчання здобувачів

Контрольні заходи оцінювання результатів навчання включають в себе поточний та підсумковий контроль.

Засобами оцінювання результатів навчання можуть бути екзамени; тести; реферати.

Поточний контроль. До форм поточного контролю належить оцінювання:

- рівня знань під час практичних занять;
- якості виконання самостійної роботи.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти (далі – здобувач) знань, умінь та інших компетентностей з навчальної дисципліни.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань, їх корекція. Результати поточного контролю заносяться викладачем до журналів обліку роботи академічної групи за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Оцінки за самостійну роботу виставляються в журналі обліку роботи академічної групи окремою графою за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»). Результати цієї роботи враховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

При розрахунку успішності здобувачів враховуються такі види робіт: навчальні заняття (практичні); самостійна робота (виконання домашніх завдань, підготовка рефератів, наукових робіт, публікацій, виступи на наукових конференціях, семінарах та інше); контрольні роботи (виконання тестів, контрольних робіт у формі, передбаченій робочою програмою навчальної дисципліни). Вони оцінюються за національною системою оцінювання («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» за навчальні заняття або самостійну роботу, зобов'язаний перескласти її.

Загальна кількість балів (оцінка), отримана здобувачем за семестр перед підсумковим контролем, розраховується як середньоарифметичне значення з оцінок за навчальні заняття та самостійну роботу, та для переводу до 100-бальної системи помножується на коефіцієнт **10**.

$$\frac{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}}{\text{Результат навчальних занять за семестр}} \times \frac{\text{Результат самостійної роботи за семестр}}{10}$$

Підсумковий контроль. Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному ступені вищої освіти або на окремих його завершених етапах.

Для обліку результатів підсумкового контролю використовується поточно-накопичувальна інформація, яка реєструється в журналах обліку роботи академічної групи. Результати підсумкового контролю з дисциплін відображаються у відомостях обліку успішності, навчальних картках здобувачів, залікових книжках. **Присутність здобувачів на проведенні підсумкового контролю (екзамену) обов'язкова.** Якщо здобувач вищої освіти не з'явився на підсумковий контроль (екзамен), то науково-педагогічний працівник ставить у відомість обліку успішності відмітку «не з'явився».

Підсумковий контроль (екзамен) оцінюється за національною шкалою. Для переводу результатів, набраних на підсумковому контролі, з національної системи оцінювання в 100-бальну вводиться коефіцієнт **10**, таким чином максимальна кількість балів на підсумковому контролі (екзамені), які використовуються при розрахунку успішності здобувачів, становить **50**.

Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру, та балів, набраних на підсумковому контролі (екзамені).

$$\text{Підсумкові бали навчальної дисципліни} = \frac{\text{Загальна кількість балів (перед підсумковим контролем)}}{\text{Кількість балів за підсумковим контролем}}$$

Здобувач вищої освіти, який під час складання підсумкового контролю

(екзамен) отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання підсумкового екзамену чи заліку допускається не більше двох разів з кожної навчальної дисципліни: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить керівник відповідної кафедри та 2-3 науково-педагогічних працівники.

Вимоги до здобувачів вищої освіти щодо засвоєння змісту навчальної дисципліни:

Робота під час навчальних занять	Самостійна та індивідуальна робота	Підсумковий контроль
Отримати не менше 5 позитивних оцінок	Підготувати реферат	Отримати за підсумковий контроль не менше 30 балів

9. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах		Оцінка за національною шкалою	Оцінка	
			Оцінка	Пояснення
12	97-100	Відмінно («зараховано»)	А	«Відмінно» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою
11	94-96			
10	90-93			
9	85-89	Добре («зараховано»)	В	«Дуже добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання більшості з них оцінена числом балів, близьким до максимального , робота з двома-трьома незначними помилками
8	80-84			
7	75 – 79		С	«Добре» – теоретичний зміст курсу засвоєний цілком , практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання, виконані , якість виконання жодного з них не оцінена мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками , робота з декількома незначними помилками, або з однією–двома значними помилками.
6	70-74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , але прогалини не несуть істотний характер, потрібні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконана , деякі з виконаних завдань містять помилки , робота з трьома значними помилками
5	65-69			

4	60-64		E	«Достатньо» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , деякі практичні навички роботи несформовані , частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконана або якість виконання деяких з них оцінена числом балів, близьким до мінімального , робота, що задовольняє мінімуму критеріїв оцінки
3	40–59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу засвоєний частково , потрібні практичні навички роботи несформовані , більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконана , або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального ; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота, що потребує доробки
2	21-40			
1	1–20		F	«Безумовно незадовільно» – теоретичний зміст курсу неосвоєний , потрібні практичні навички роботи несформовані , всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки , додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значного підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

10. Рекомендована література (основна, додаткова), інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

Основна

1. Голюк В.Я. Фінанси, гроші та кредит: навч. посіб. – Київ : НТУУ «КПІ ім. І. Сікорського», 2017. 340 с. URL: http://management.fmm.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/05/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96_%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82_2017.pdf
2. Дученко М.М., Єрешко Ю.О., Шевчук О.А. Конспект лекцій з навчальної дисципліни «Гроші та кредит» : навчальний посібник. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 108 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/24905/2/groshi_kredyt_konspekt.pdf.
3. Зайцев О. В., Галахова О. В. Фінансово-економічні розрахунки : конспект лекцій. Суми : Сумський державний університет, 2015. 210 с. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/41338>
4. Золотарьова О. В. Конспект лекцій з дисципліни «Страховання».

Дніпродзержинськ, 2016. 132 с. URL: <http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/36/7-36-kl52.pdf>.

5. Іванчук Н. В. Гроші і кредит : навчальний посібник. Острог : Видавництво Національного університету «Острозька академія», 2021. 332 с. URL: <https://eprints.oa.edu.ua/8419/>

6. Коваленко Д. І., Венгер В. В. Фінанси, гроші та кредит: теорія та практика : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2017. 578 с. URL: http://management.fmm.kpi.ua/wp-content/uploads/2015/05/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8_%D0%B3%D1%80%D0%BE%D1%88%D1%96_%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82_2017.pdf

7. Кропельницька С. О., Солоджук Т. В. Соціальне страхування : навч. посіб. Вид. 2-ге, перероб. та доп. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 336 с. URL: https://moodle.znu.edu.ua/pluginfile.php/711876/mod_resource/content/1/3306.pdf

8. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції [Електронний ресурс]: конспект лекцій для студентів напряму підготовки 030601 «Менеджмент» спеціальності 7.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» / НТУУ «КПІ» ; уклад. В. Я. Голюк. – Електронні текстові дані (1 файл: 966 Кбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 144 с. Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/14448>

9. Міжнародні кредитно-розрахункові і валютні операції [Електронний ресурс]: практикум для студентів напряму підготовки 030601 «Менеджмент» спеціальності 7.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності», 8.03060104 «Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності» / НТУУ «КПІ» ; уклад. В. Я. Голюк. –Електронні текстові дані (1 файл: 1,72 Мбайт). – Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 122 с. Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/handle/123456789/14449>

10. Міжнародні фінанси : Навчальний посібник / Л. А. Васютинська. – Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2017. – 310 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/9480/1/%D0%9C%D1%96%D0%B6%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D1%96%20%D1%84%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>

11. Фінанси : навчальний посібник [Електронний ресурс] / І. В. Журавльова, О. В. Гаврильченко, О. П. Полтініна та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, професора І. В. Журавльової. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 330 с. URL: <http://www.repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/19579>

12. Фінанси: навчальний посібник: експрес курс / [Волохова І. С., Шикіна Н. А., Волкова О. Г. та ін.] за заг. ред. Волохової І. С. Харків: Видавництво «ПромАрт», 2018. – 262 с. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/7066/1/%D0%A4%D1%96%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%81%D0%B8.pdf>

13. Фінанси: навчально-методичний посібник для проведення лекційних, практичних (семінарських) занять та самостійної роботи студентів з дисципліни «Фінанси» для студентів освітнього ступеня «Бакалавр» спеціальності: 071

- «Облік і оподаткування»; 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Полтава: Полтавська державна аграрна академія, 2020. 254 с. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/handle/123456789/8499>
- Фінансовий ринок : навч. посіб. / за ред. В. І. Павлова. Київ : Центр учбової літератури, 2015. 358 с. URL: <https://dspace.pdau.edu.ua/items/bbc30285-eb38-4c85-91dc-1892d0dcadcc>
14. Фінансовий ринок : Навч. посібник за заг. ред. Арутюнян С.С. / Арутюнян С.С., Добриніна Л.В. та інші. –К: Гуляєва В.М., 2018. - 484 с. URL: <http://dcmaup.com.ua/assets/files/finansovij-rinok.pdf>
15. Швець В. Я., Єфремова Н. Ф., Чічкань О. І. Гроші та кредит : навч. посібник. Дніпродзержинськ: ДДТУ, 2015. 302 с. URL: <https://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/34/7-34-b.pdf>
16. Щетинін А.І. Гроші та кредит : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2019. 163 с. URL: https://fpk.in.ua/images/biblioteka/2fmb_finansy/Shchetynin-A.I.-Hroshi-ta-kredyt.pdf

Допоміжна

17. Базилевич В.Д. Фондовий ринок: підручник: у 2 кн. Кн. 1 / за ред. В.Д. Базилевича; Київ. над. ун-т ім. Т. Шевченка. Київ : Знання, 2015. 621 с. URL: https://pidru4niki.com/73086/finans/fondoviy_rinok.
18. Біла О.Г., Чуй І.Р. Фінанси: Навчальний посібник. Львів: «Магнолія 2006», 2012. 390 с.
19. Варцаба В.І., Заславська О.І. Сучасне банківництво: теорія і практика : навч. посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 364 с.
20. Волощук С.Д., Голюк В.Я. До питання вибору економічного консенсусу розвитку держави через моделювання заощаджень. Інвестиції: практика та досвід. 2015. №8. С.24-29.
21. Гевлич Л. Л., Гевлич І. Г. Перспективи суверенного дефолту в контексті наслідків сучасної фінансової кризи в Україні. Вісник Донецького національного університету. Серія В. Економіка і право. 2015. №1. С. 70–75.
22. Глосарій банківської термінології НБУ. Електронне джерело. Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=124734&cat_id=124733.
23. Глосарій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Електронне джерело. Режим доступу: <http://www.nssmc.gov.ua/fund/investorschool/glossary>
24. Глущенко С. В. Монетарна політика: теоретико-методологічні аспекти : підруч. для студ. вищ. навч. закл. Київ : НаУКМА, 2017. 64 с.
25. Говорушко Т. А. Страхові послуги : підручник. Київ : Центр учбової літератури, 2017. 376 с.
26. Говорушко Т. А., Ситник І. П. Функції і роль грошей у сучасній економіці. Формування ринкових відносин в Україні. 2012. № 9. С. 7-11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/frvu_2012_9_4.
27. Голюк В.Я. Значення монетарного чинника у розвитку інфляційних процесів в Україні у 2002—2010 роках. Інвестиції: практика та досвід. 2012.

№5. С. 28-30.

28. Голюк В.Я. Кредитування як чинник фінансової кризи. Економічний форум. 2014. №2.
29. Гроші та кредит : навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Ч. 1. Гроші. / Шевчук І.Л., Ставерська Т.О., Жиликова О.В., Близнюк О. П. Харків : Видавець Іванченко І.С., 2018. 271 с.
30. Гроші та кредит : навч. посіб. для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування. Ч. 2. Кредит. / І. Л. Шевчук, Т. О. Ставерська, О. В. Жиликова, О. П. Близнюк. Харків : Видавець Іванченко І. С., 2019. 186 с.
31. Гроші та кредит : підручник / за ред. д.е.н., проф. О. В. Дзюблюка. Тернопіль : ТНЕУ, 2018. 892 с.
32. Давиденко Н. М., Данилевська-Жугунісова О. Є. Фінанси: підручник / Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Компринт, 2014. 491 с.
33. Демчук Н. І., Довгаль О. В., Владика Ю. П. Банківські операції : навч. посіб. Дніпро: Пороги, 2017. 461 с.
34. Державний кредит : навч. посіб. / Лубкей Н. П., Ткачук Н. М., Горин В. П., Карапетян О. М. Тернопіль : ТНЕУ, 2012. 140 с.
35. Дзюблюк О.В., Рудан В. Я. Управління ліквідністю банківської системи України : монографія. Тернопіль : Вектор, 2016. 290 с.
36. Електронні гроші в Україні: що, де, як. Гроші в кредит : веб-сайт. URL: <http://groshi-v-kredit.org.ua/elektronni-hroshi-v-ukrajini-scho-de-yak.html>
37. Електронні гроші: види і системи. Bankchart : веб-сайт. URL: https://bankchart.com.ua/e_banking/statti/elektronni_groshi
38. Збірник тестів та ситуаційних завдань для самостійного вивчення навчальних дисциплін напряму підготовки "Фінанси і кредит" для студентів коледжу. Частина 1. / В. Я. Голюк [та ін.] ; За заг. ред. проф. В. І. Грушка ; Університет економіки та права "КРОК", КЕПІТ. - К. : Університет економіки та права "КРОК", 2011. 94 с.
39. Іжевський П.Г., Кошонько О.В. Фінанси: Навчальний посібник. – Львів: «Магнолія 2006», 2013. 373с.
40. Історія українських грошей. Державна казначейська служба України : веб-сайт. URL: <https://www.treasury.gov.ua/ua/news/istoriya-ukrainskikh-groshey>
41. Кропельницька С. О., Щур Р.І. Страхування. Навчально-методичний посібник для студентів заоч. форми навч. напрямів підготовки «Фінанси і кредит», «Облік і аудит». Івано-Франківськ: ПП Бойчук, 2012. 134 с.
42. Ломбардна діяльність. Вісник. Офіційно про податки. URL: <http://www.visnuk.com.ua/uk/publication/100005555-lombardna-diialnist>
43. Мельник А.О. Світові економічні кризи в економіці України та їх наслідки. Глобальні та національні проблеми економіки. 2014. Вип.2. С.108–113.
44. Міжнародні фінанси : навч. посіб. 5-те вид. перероб. та доп. / за ред. Ю. Г. Козака. Київ Катовіце.: Центр учбової літератури, 2014. 348 с.

45. Неізвестна О.В. Конспект лекцій з дисципліни «Страховання» : для студ. спец. 072 «Фінанси, банківська справа та страхування», ступінь бакалавр. Кривий Ріг: ДонНУЕТ, 2017. 158 с.
46. Педь І. В., Лисенков Ю. М., Ящук С. П. Світові фінансово-банківські кризи: особливості та причини виникнення. Ефективна економіка. 2012. № 7. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2012_7_3
47. Прасолова С. П., Вовченко О. С. Банківські операції : навч. посіб. та практ. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 568 с.
48. Рогожнікова Н. В. Особливості та тенденції розвитку кредитної системи в умовах трансформації економіки. Вісник Університету банківської справи Національного банку України. 2013. № 3. С. 170–174. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2013_3_35
49. Руденко З. М. Фінансова криза в Україні 2014-2015 років: причини та інструменти регулювання. Науковий вісник НЛТУ України. 2015. Вип. 25.7. С. 216–221. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvnltu_2015_25.7_35.
50. Румянцева Г. І. Гроші та кредит у тестах та задачах: навч. посіб. (для студентів напрямів підготовки 6.030508«Фінанси і кредит» та 6.030509 «Облік і аудит»). Нововолинськ: Міська друкарня, 2016. 127 с.
51. Рябенко Г. М., Зінгаєва Н. Є. Страхування : курс лекцій. Миколаїв : МНАУ, 2017. 77 с.
52. Ставерська Т. О., Шевчук І. Л., Андрющенко І. С. Гроші та кредит : навч.-метод. посіб. для самостійного вивчення дисципліни. Харків : Видавець Іванченко І.С., 2015. 88 с.
53. Стечишин Т. Б., Малахова О. Л. Банківська справа: навч. посіб. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 403 с.
54. Факторинг і форфейтинг: у чому різниця? Bankografo.com. Аналіз банків України: огляди, графіки, факт : веб-сайт. URL: <http://bankografo.com/factoring-i-forfeiting-u-chomu-riznitsya.html>.
55. Фінанси : підручник / Н. М. Давиденко, О. Є. Данилевська-Жугунісова; Кабінет Міністрів України, Нац. ун-т біоресурсів і природокористування України. - Київ : Компрінт, 2014. - 491 с.
56. Фінанси, гроші та кредит. Практикум: Навчально-методичне видання для студентів галузі знань 0306 «Менеджмент і адміністрування» на пряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» / Уклад.: В.Я. Голюк. - К., КНТУУ «КПІ». Електронне навчальне видання, 2014. – 93 с.
57. Харламова А. О. Особливості діяльності небанківських фінансово-кредитних установ в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2013. № 23. С. 57–60. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2013_23_13
58. Шевчук І. Л., Ставерська Т. О., Близнюк О. П. Гроші та кредит : курс лекцій для підготовки бакалаврів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (10 кредитів). Харків : ХДУХТ, 2016. 382 с.
59. Що сталося з гривнею за 20 років. BBC News Україна : веб-сайт. URL: https://www.bbc.com/ukrainian/business/2016/09/160822_hryvnia_20_az
60. Як Національний банк може впливати на інфляцію, використовуючи

облікову ставку. Національний банк України : веб-сайт. URL: <https://bank.gov.ua/ua/monetary/about/keyrate-inflat>

61. Як працюють інвестиційні компанії в Україні? Cronvest : веб-сайт. URL: <https://cronvest.com/uk/news/yak-praczuuyut-investiczijni-kompani%D1%97-v-ukra%D1%97ni/>

62. The world's 100 largest banks, 2020. S&P Global : website. URL: <https://www.spglobal.com/marketintelligence/en/news-insights/latest-news-headlines/the-world-s-100-largest-banks-2020-57854079>

Законодавча база

63. Бюджетний кодекс України: Закон України від 08 лип. 2010 р. 2456-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#n3585>

64. Господарський кодекс України : Закон України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text>

65. Концепція запровадження нагляду (оверсайта) за платіжними системам в Україні: постанова Правління Національного банку України від 15 вер. 2010 р. № 426. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0426500-10#Text>

66. Основи законодавства України про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 14 січ. 1998 р. № 16/98-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/16/98-%D0%B2%D1%80#Text>

67. Податковий кодекс України : Закон України від 02 груд. 2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>

68. Положення про електронні гроші в Україні : постанова Правління Національного банку України від 4 листоп. 2010 р. №481. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1336-10#Text>

69. Положення про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії : Указ Президента України від 19 лют. 1994 р. № 55/94. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/55/94#Text>

70. Положення про надання Національним банком України стабілізаційних кредитів банкам України : постанова Правління Національного банку України від 13 лип. 2010 р. № 327. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0540-10#Text>

71. Положення про порядок здійснення банками операцій за гарантіями в національній та іноземних валютах : постанова Правління Національного банку України від 15 груд. 2004 р. №639. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0041-05#Text>

72. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність : Законом України від 21 груд. 2017 р. № 2258-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text>

73. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07 груд. 2000 р. № 2121-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>

74. Про бюджетну класифікацію : наказ Міністерства фінансів України від 14 січ. 2011 р. № 11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-11#n25>

75. Про валюту і валютні операції : Закон України від 21 черв. 2018 р. № 2473-VIII. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

76. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування загальнообов'язкового державного соціального страхування та легалізації фонду оплати праці : Закон України від 28 груд. 2014 р. № 77-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/77-19#Text>
77. Про депозитарну систему України : Закон України від 06 лип. 2012 р. № 5178-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5178-17#Text>
78. Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків : Закон України від 30 жовт. 1996 р. № 448/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/448/96-%D0%B2%D1%80#Text>
79. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування : Закон України від 09 лип. 2003 р. № 1058-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1058-15#Text>
80. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 23 вер. 1999 р. № 1105-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1105-14#Text>
81. Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття : Закон України від 02 бер. 2000 р. № 1533-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1533-14#Text>
82. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06 груд. 2019 р. № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>
83. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в національній валюті користувачів платіжних послуг : постанова Правління Національного банку України від 29 липня 2022 р. № 163. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0163500-22#Text>
84. Про затвердження Інструкції про міжбанківський переказ коштів в Україні в національній валюті: постанова Правління Національного банку України від 03 березня 2023 р. № 16. URL: https://bank.gov.ua/ua/legislation/Resolution_03032023_16
85. Про затвердження Інструкції про порядок відкриття та закриття Національним банком України рахунків клієнтам: постанова Правління Національного банку України від 15 квіт. 2022 р. № 74. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0074500-22#Text>
86. Про затвердження Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні: постанова Національного банку України від 28 серп. 2001 р. № 368. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0841-01#Text>
87. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : наказ Міністерства фінансів України від 07 лют. 2013 р. №73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>
88. Про затвердження Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні : постанова Правління Національного банку України від 29 груд. 2017 р. № 148. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text>

89. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: постанова Кабінету міністрів України від 15 квіт. 2015 р. № 215. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-%D0%BF#Text>

90. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України : постанова Кабінету міністрів України від 29 лип. 2015 р. № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-%D0%BF#Text>

91. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи : постанова Правління Національного банку України від 17 вер. 2015 р. № 615. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15#Text>

92. Про затвердження Положення про порядок здійснення банками України вкладних (депозитних) операцій з юридичними і фізичними особами : постанова Правління Національного банку України від 03 груд. 2003 р. №516. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-03#Text>

93. Про затвердження Положення про проведення Національним банком України операцій з купівлі-продажу іноземної валюти на умовах «своп» : постанова Правління Національного банку України від 31 бер. 2016 р. № 222. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0222500-16#Text>

94. Про затвердження Положення про процентну політику Національного банку України : постанова Правління Національного банку України від 21 квіт. 2016 р. № 277. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0277500-16#Text>

95. Про затвердження Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України : постанова Правління Національного банку України від 02 січ. 2019 р. № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19#Text>

96. Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України : постанова Кабінету міністрів України від 06 бер. 2019 р. № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#n15>

97. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування державного бюджету за витратами : наказ Міністерства фінансів України від 24 груд. 2012 р. № 1407. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0130-13#Text>

98. Про захист економічної конкуренції : Закон України від 11 січ. 2001 р. № 2210-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2210-14#Text>

99. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування : Закон України від 08 лип. 2010 р. № 2464-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2464-17#Text>

100. Про інститути спільного інвестування : Закон України від 5 лип. 2012 року № 5080-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5080-17#Text>

101. Про іпотеку : Закон України від 05 черв. 2003 р. № 898-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-15#Text>

102. Про кредитні спілки : Закон України від 20 груд. 2001 р. № 2908-III. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2908-14#Text>

103. Про Національний банк України : Закон України від 20 трав. 1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

104. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : Указ Президента України від 23 лист. 2011 р. № 1063/2011. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1063/2011#Text>

105. Про недержавне пенсійне забезпечення : Закон України від 9 лип. 2003 р. № 1057-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1057-15#Text>

106. Про обіг векселів в Україні : Закон України 5 квіт. 2001 р. № 2374-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2374-14#Text>

107. Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів : Закон України від 01 лип. 2004 р. № 1961-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1961-15#Text>

108. Про організацію формування та обігу кредитних історій : Закон України від 23 чер. 2005 р. № 2704-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2704-15#Text>

109. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 11 бер. 2007 р. № 2939-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

110. Про платіжні послуги: Закон України від 30 черв. 2021 р. №1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>

111. Про публічні закупівлі : Закон України від 25 груд. 2015 р. № 922-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19#Text>

112. Про Рахункову палату : Закон України від 02 лип. 2015 р. № 576-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text>

113. Про ринки капіталу та організовані товарні ринки : Закон України від 23 лют. 2006 р. № 3480-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>

114. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України від 23 лют. 2012 р. № 4452-VI. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>

115. Про страхування : Закон України від 7 бер. 1996 р. № 85/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>

116. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12 лип. 2001 р. № 2664-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2664-14#Text>

Інформаційні та навчальні ресурси в Інтернеті

117. Офіційний сайт Асоціації УкрСВІФТ. URL: <https://www.ukrswift.org/>

118. Офіційний сайт Бюро економічної безпеки України. URL: <https://esbu.gov.ua/>

119. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

120. Офіційний сайт Державної аудиторської служби України. URL: <https://dasu.gov.ua/>

121. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <https://tax.gov.ua/>

122. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL:

<http://www.ukrstat.gov.ua/>

123. Офіційний сайт Державної служби фінансового моніторингу України. URL: <https://fiu.gov.ua/>

124. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>

125. Офіційний сайт Міністерства фінансів. URL: <https://www.mof.gov.ua/uk>

126. Офіційний сайт Національного банку України. URL: <http://www.bank.gov.ua>

127. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

128. Офіційний сайт Рахункової палати Верховної Ради України. URL: <https://rp.gov.ua/Activity/Reports/>

129. Офіційний сайт Української Асоціації Інвестиційного Бізнесу. URL: <http://www.uaib.com.ua/>

130. Офіційний сайт Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. URL: <http://www.fg.gov.ua/>

131. Офіційний сайт Харківського національного університету внутрішніх справ. URL: <http://univd.edu.ua/>

132. Сайт Мінфін. URL: <http://index.minfin.com.ua/>